

SUBSYDIOWANIE POSIADANIA DZIECI, CZY ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC W PLACÓWKACH OPIEKI NAD DZIEĆMI? CO POWINNO EFEKTYWNIJ STYMULOWAĆ DZIETNOŚĆ.

Janusz Kudła

Uniwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Konrad Walczyk

Szkołą Główna Handlowa

CEL:

- ✘ Analiza kosztów dwóch polityk fiskalnych dających ten sam wzrost dzietności, przy pomocy modelu maksymalizacji użyteczności rodziców, dla funkcji użyteczności CES;
- ✘ Analiza rozwiązań modelu pozwala na przeprowadzenie symulacji kosztów dwóch polityk: 1) dopłat do dzieci, albo 2) dofinansowania miejsc w placówkach opieki (żłobki/przedszkola) prowadzących do wzrostu liczby dzieci;
- ✘ Ma to znaczenie z punktu widzenia prowadzenia polityki pronatalistycznej.

METODA:

- ✘ Do analizy wykorzystano zmodyfikowany model A. Cigno, w którym maksymalizowana jest funkcja użyteczności zależna od liczby dzieci i konsumpcji dóbr dorosłych przy występowaniu ograniczenia budżetowego;
- ✘ Ograniczenie budżetowe zawiera dwie zmienne fiskalne (transfery zależne od liczby dzieci i transfery pozostałe) oraz jest zależne od czasu poświęcanego dzieciom przez rodziców t . Czas ten może być oszczędzony dzięki skorzystaniu ze żłobków lub przedszkoli;
- ✘ Wyniki modelu obejmują symulację wzrostu kosztów danej polityki przy zwiększeniu diety o 1 dla rodzin z dwójką rodziców w: Austrii, Francji, Polsce i Włoszech.

ZAPIS PROBLEMU:

$$L = U(n, l) - \lambda \{ \omega(h - nt + ns - l) + \psi + n\varphi_{(1)} = a + cn - b \}$$

gdzie:

$U(n, l)$ – logarytmiczna funkcja użyteczności o stałej elastyczności zależna od liczby dzieci i czasu wolnego,

a – konsumpcja dóbr dorosłych netto,

c – konsumpcja dóbr dziecięcych netto na jedno dziecko,

n – liczba posiadanych dzieci,

t – czas jaki poświęcają rodzice małym dzieciom - z założenia stały dla danego kraju,

b – parametr określający spadek kosztów z tytułu posiadania kolejnych dzieci,

s – parametr określający oszczędność czasu przy wychowywaniu kolejnego dziecka,

ω – stawka płacy netto,

h – całkowity zasób czasu rodziców,

l – czas wypoczynku rodziców,

ψ – wszelkie świadczenie pieniężne niezwiązane z posiadaniem dzieci,

φ – świadczenie pieniężne (dopłaty) na 1 dziecko (zależne od liczby dzieci),

OPTYMALNA LICZBA DZIECI W RÓWNOWADZE:

Do symulacji przyjęto funkcję użyteczności CES o postaci:

$$U(n, l) = \left[(1-d)l^{-r} + dn^{-r} \right]^{\frac{v}{r}}$$

Otrzymując w równowadze:

$$n^* = \frac{b - a + \omega(h - l) + \psi}{c - \varphi + \omega(t - s)} \quad (2)$$

ZAŁOŻENIA SYMULACJI:

Do symulacji wykorzystano oszacowania parametrów na podstawie OECD i koszty dzieci z pracy (Kalbarczyk, Nicińska, 2017).

	Austria	Francja	Włochy	Polska
φ	4014	2084	2101	826
ψ	3551	3818	1900	1183
ω	21	19	14	5
n	1,49	1,96	1,35	1,32
a	34684	33294	21189	12127
b	3988	13744	2702	763
c	15174	14999	10965	3620
t	2271	2871	2920	3085
s	1065	1995	1886	1742

WYNIKI SYMULACJI (1):

Państwo	Austria	Francja	Włochy	Polska
Koszt placówek	17520	13281	11560	6913
Koszt dopłat	40245	31883	25123	10033

Wszystkie wartości w euro. Z reguły koszt placówki stanowi mniej niż połowę kosztu jaki trzeba by ponieść, aby uzyskać ten sam wzrost dzietności co przy dopłatach. Zakładamy, że jeśli zaoferowane jest miejsce w placówce, to rodzice z tego korzystają. W Austrii nie ma tylu dzieci by uzyskać wymagany wzrost dzietności, czyli wzrost dzietności byłby mniejszy bo tworzenie nowych placówek straciłoby sens.

KONKLUZJE:

- ✘ Symulacja oparta na danych dotyczących Austrii, Francji, Włoch i Polski wskazuje, że zapewnienie miejsc opieki może być tańsze niż dopłaty.
- ✘ Jednakże, w poszczególnych państwach przewaga tej metody jest zróżnicowana i zależy od stopnia rozpowszechnienia korzystania z placówek opieki nad dziećmi, kosztów płac i kosztów utrzymania dzieci i dorosłych.
- ✘ W szczególności dla Polski polityka tworzenia nowych miejsc w żłobkach i przedszkolach kosztowałaby około 70% wydatków, jakie należałoby ponieść na dopłaty do dzieci, przy zapewnieniu tego samego wzrostu diety.

SERDECZNIE DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!!!

